

dr inż. Waldemar Jerzy Affelt

e-mail: w.affelt@v.umk.pl

tel. 56-611-38-17

KRÓTKO O SOBIE

Doktor nauk technicznych w specjalności „budownictwo zabytkowe” na podstawie obrony rozprawy *Dziedzictwo budownictwa jako źródło wiedzy użytecznej w kształceniu inżynierów* (Politechnika Gdańska 1999). Edukacja w zakresie zabytkoznawstwa i konserwatorstwa: absolwent Studium Podyplomowego na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej w zakresie konserwacji zabytków (1985); *Centro Europeo di Formazione degli Artigiani per la Conservazione del Patrimonio Architettonico* in Venezia, San Servolo, Italy, 1991 (stypendium Rady Europy i Republiki Włoskiej); National Forum Foundation Fellowship, Washington DC, USA, 1991; *IABSE Short Course on Preservation of Historic Structures*, Roma, Italy, 1993 (stypendium Rady Europy); Summer School on *Methodological Approach to the Conservation of Masonry Structures*, the English Heritage Building Conservation Training Centre „Fort Brockhurst”, Great Britain, 1995 (stypendium Rady Europy); Summer School *“Challenges of Sustainable Development”*, Sendzimir Foundation, Wien, Austria / University of Florida, USA, Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, 2002; *European Communities Advanced Study Course “Cultural Heritage Protection in a Sustainable Society”*, University College London, Center for Sustainable Heritage, London, Great Britain, 2004 (stypendium Komisji Europejskiej); wizyty studialne w Landesmuseum für Technik und Arbeit im Mannheim, 1997, 1998, 1999, 2001; wizyty studialne w City University London, London South Bank University, The School of Environment and Technology of Univeristy of Brighton, The Science Museum in London, 1996, 1997, 1998 (TEMPUS-Phare project 'Civil engineering curriculum development'). Członek Głównej Komisji Konserwatorskiej przy Konserwatorze Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2012-2016. Rzeczoznawca Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w zakresie opieki nad zabytkami w dziedzinie zabytków techniki w specjalizacji "nieruchome zabytki techniki, przemysłu i inżynierii budowlanej” w latach 2013-2016.

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

W latach 1975-84 inż. budowy, kier. działu, kier. budowy, kier. pracowni projektowej Gdyńskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego. W latach 1984-87 specjalista w Oddziale Gdańskim PZITB odpowiedzialny za organizowanie przedsięwzięć na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Od 1987 nauczyciel akademicki na Politechnice Gdańskiej, a od 2011 r. adiunkt w Zakładzie Konserwatorstwa UMK. W okresie do uzyskania stopnia doktora, praca naukowo-badawcza obejmowała studia nad historycznym rozwojem materiałów i technologii budownictwa oraz wybitnymi tego przykładami na terenie Polski, a szczególnie Pomorza. Praktyka konserwatorska pod kierownictwem doc. dr. inż. Romana Wielocha: badania, ocena stanu technicznego, opracowanie koncepcji projektowej i nadzór nad remontem konserwatorskim XVII-wiecznego Domu Kazalnicy w Gdańsku (1988-92); badania i analiza przyczyn destrukcji murów barokowej Kaplicy Królewskiej w Gdańsku

(1989-90); badania murów i sklepień średniowiecznych piwnic pod odbudowanymi po II wojnie światowej kamienicami Starego Miasta w Gdańsku (1990-1991). Rozpoczęcie prac studialnych nad wartościowaniem oraz społeczną percepcją wartości zasobów dziedzictwa techniki. Studia przykładu: zespół śluzy Kamienna Grodza w Gdańsku (XVII w.); mosty przez Wisłę w Tczewie (1857 i 1892) i Knybawie (1940); warzelnia soli w Ciechocinku (1832 i 1872); historyczny krajobraz kulturowy delty Wisły i Niziny Walichnowskiej (aspekt zabytków hydrotechniki); zespół obiektów Stoczni Gdańskiej na terenie byłej pruskiej Stoczni Cesarskiej oraz prywatnej Stoczni Ferdynanda Schichaua. Po uzyskaniu stopnia doktora kontynuacja monitorowania spraw związanych z tymi obiektami i zmian w ich stanie zachowania. Rozszerzenie zakresu studiów przykładu na zasoby przemysłowe Łodzi i Górnego Śląska. Popularyzowanie międzynarodowych dokumentów (Unia Europejska, Rada Europy, UNESCO, ICOMOS, TICCIH) o dziedzictwie kultury w kontekście zrównoważonego zarządzania tymi zasobami. Rozpoczęcie studiów nad estetyką zabytku techniki, w wyniku czego zostały utworzone i wprowadzone do obiegu nowe pojęcia: technoestetyka, technofakt, technoeфекt. Obecnie tematyka ta jest upowszechniana w publikacjach jako metodyczne ujęcie kompleksu zagadnień emocjonalno-intelektualnego procesu poznawczego inicjowanego poprzez kontakt z reprezentacjami dziedzictwa techniki. Drugim obszarem aktywności naukowo-badawczej jest promowanie rewitalizacji konserwatorskiej zorientowanej na zachowanie różnorodności i wartości kulturalnych tego dziedzictwa, ze szczególnym uwzględnieniem dobrych praktyk w komunikacji społecznej i przekazie medialnym.

DZIAŁALNOŚĆ

- **naukowo-badawcza:** zabytkoznawstwo i konserwatorstwo obiektów z zasobu dziedzictwa techniki, inżynierii i przemysłu; studia szczegółowe nad aksjologią i estetyką zabytku techniki; opinie w sprawie wartości kulturalnych i postulatów zrównoważonej rewitalizacji zespołu wieży ciśnień Na Grobli we Wrocławiu dla Urzędu Miejskiego (2009); zespołu pofabrycznego Fakora w Łodzi dla Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi (2010), terenu portu zimowego w Toruniu dla Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (2010). Opracowanie (współautor) „The Management Plan for the World Heritage Site "Churches of Peace in Jawor and Świdnica" w ramach międzynarodowego projektu badawczo-dydaktycznego realizowanego we współpracy Chair Intercultural Studies / UNESCO Chair Heritage Studies at the Brandenburg University of Technology Cottbus – Senftenberg and the Department of the Conservation of Cultural Heritage at the Copernicus University Toruń, s. 219.
- **dydaktyczna:** aktywizujące techniki nauczania (warsztaty kreatywne) oraz poprawa efektywności przekazu wiedzy z zakresu edukacji kulturalnej studentów politechniki; od 2001 r. udział w przygotowaniu i prowadzeniu zajęć z zakresu problematyki konserwatorskiej (corocznie inaczej definiowanej) podczas Międzynarodowej Szkoły Letniej UNESCO w Zamościu – od 2004 r. realizacja autorskiego programu warsztatów konserwatorskich w ramach tej szkoły; od 1998 r. opracowanie i realizacja przedmiotu tzw. humanizującego pn. „Kulturotwórcze aspekty budownictwa” w ramach programu nauczania na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Politechniki Gdańskiej.

- **popularyzatorska:** animacja zainteresowania rodzimym dziedzictwem kultury i jego popularyzacja wśród społeczności lokalnej (młodzież szkolna w Piekle, gmina Sztum; młodzież szkolna w Małych Walichnowach, gmina Subkowy; pracownicy i władze samorządowe Starostwa Powiatowego i Urzędu Miejskiego w Tczewie; organizacje pozarządowe i władze samorządowe w Zabrze w ramach cyklu konferencji poświęconych dziedzictwu przemysłowemu w latach 2006, 2007, 2008; udział w VI Międzynarodowej Studenckiej Sesji Naukowej „Materiały i technologie XXI wieku”, Politechnika Śląska, Katowice, 6 maja 2004, z prelekcją *Wartości zabytku techniki*; udział w Studenckiej Sesji Naukowej "Nowoczesne Zasoby Śląska 2011 - Nowoczesna turystyka wyzwaniem dla Śląska", Uniwersytet Ekonomiczny, Katowice 28 października 2011 z prelekcją pt. *TechnoNIWA konserwatorska*.
- **organizacyjna:** opracowanie koncepcji programowej, przygotowanie i organizacja po raz pierwszy w Polsce 5 konferencji międzynarodowych poświęconych problematyce ochrony zabytków techniki oraz opracowanie redakcyjne materiałów konferencyjnych i pokonferencyjnych (sekretarz konferencji):

1993: International Seminar „*Preservation of Industrial Heritage – Gdańsk Outlook*”;

1995: International Seminar „*Preservation of Industrial Heritage – Gdańsk Outlook II*”;

1999: International Conference „*Preservation of Engineering Heritage – Gdańsk Outlook III*”;

2003: opracowanie wniosku o uznanie zabytkowego mostu przez Wisłę w Tczewie za Międzynarodowy Zabytek Inżynierii Budowlanej *International Historic Civil Engineering Landmarks* według procedury Amerykańskiego Stowarzyszenia Inżynierów Budownictwa ASCE *American Society of Civil Engineers*; procedura zakończona powodzeniem w 2004 r.;

2005: International Conference „*Heritage of Technology – Gdańsk Outlook IV*”;

2007: Międzynarodowe Seminarium z okazji 150–lecia mostu drogowego przez Wisłę w Tczewie, przygotowane we współpracy z Urzędem Miasta oraz Starostwem Powiatowym w Tczewie.

PUBLIKACJE I ARTYKUŁY

Książki:

- *Dziedzictwo w budownictwie, albo o obiektach budowlanych jako dobrach kultury ksiąg dziesięć*, Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 1999.
- W. Affelt, E. Wittbrodt (red.), *International Conference “Heritage of Technology – Gdansk Outlook 4”*, Politechnika Gdańska, Wydział Mechaniczny, Gdańsk 2005.
- (red.). *Zabytkowy most tczewski. Konteksty*, Wydawnictwo Bernardinum, Pelplin 2009.

- (red. - editor in charge of the English version), *Modernism in Gdynia. Modernism in Europe. Architecture of 1920s and 1930s and its Protection*, Gdynia City Hall, Gdynia 2009.
- [Jeżeli tu nie zostanie się nic...](#) (metatekst) oraz współautor 145 komentarzy do fotografii, w: Michał Szłaga, Stocznia. Szłaga, Fundacja Karrenwall, Gdańsk 2013, s. 239 oraz 72-217
- If nothing remains... (methatext) and co-author of 145 commentaries to photographs, in: Michał Szłaga, Shipyard. Szłaga, Karrenwall Foundation, Gdansk 2013, p. 241 and 72-217
- *Karta TECHNITAS w sprawie zachowania dziedzictwa techniki i miejsc je upamiętniających*, Wydawnictwo Wydziału Sztuk Pięknych UMK, ISBN 978-83-904719-9-0, Toruń 2014, s. 53

Artykuły:

1. Rozdziały w obcojęzycznych monografiach i wydawnictwach zbiorowych:

- [THE SILENT MESSAGE OF ARCHITECTURAL DECORATION. ALBERT CARSTEN AND THE EARLY 20th CENTURY BUILDINGS OF THE GDANSK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, POLAND](#)
- *Workshop of UNESCO International Summer School in Zamość- Experiencing of Cultural Heritage*, [w:] Marcin Górski (red.) *UNESCO International Summer School in Zamość*, The Polish National Commission for UNESCO, Warsaw 2010, s. 26-29.
- *Kamienna Grodza Cofferdam Complex in Gdansk*, [w:] *Technical Munuments of Visegrad Countries*, Vol. 2, Jaga Group s.u.o., Bratislava 2010, s. 355-365.
- [Report on Poland](#), [w:] Jan Geijerstam (ed.) *The TICCIH Seminar on Taining and Education within the Field of Industrial Heritage, Stockholmand Norberg, Sweden, June 8 – 11 , 2008*, TICCIH International; Division of History of Science and Technology, Royal Inst. of Technology in Stockholm; The Swedish Industrial Heritage Association SIM, Stockholm 2009; s. 6-23.
- Waldemar Affelt, Aldona Nocna, *The Health Park in Ciechocinek, or a Miniature of the South Seas (1932-2001)*, [w:] Affelt Waldemar (ed. In charge of the English version) *Modernism in Gdynia. Modernism in Europe. Architecture of 1920s and 1930s and its Protection*, Gdynia City Hall, Gdynia 2009, s. 143-148.
- *Road bridge over the Vistula River in Tczew*, [w:] Zbigniew Rawicki (red.) *Technical monuments of the Visegrad Countries*, Vol. 3. Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Warszawa 2007, s. 29-48.
- [Landscape of the Vistula Estuary - searching for traces of ingenuity embodied](#), [w:] W. Affelt, E. Wittbrodt [red.] *HOT-GO4 CD Report "Heritage of Technology – Gdansk Outlook 4"* [Dokument elektroniczny], Gdańsk University of Technology, Faculty of Mechanical Engineering, Gdańsk 2005, 12 s.

- [Narrative order of decor of the Main Building of Gdańsk University of Technology - intangibles embodied. HOT-GO4 CD Report "Heritage of Technology – Gdansk Outlook 4"](#) [Dokument elektroniczny], Gdańsk University of Technology, Faculty of Mechanical Engineering, Gdańsk 2005, 21 s.
- *Safeguarding of the cultural heritage during redevelopment projects*, [w:] SB04 *Warsaw: Regional Central & Eastern European Conference on Sustainable Building*, ITB, Warsaw 2004, [CD-ROM], pap. 08 [plik pdf], s. 12.
- *Graduation towers in Ciechocinek*, [w:] *Technical monuments of the Visegrad Countries*, Vol. 2. Lezerpont Studio, Miskolc 2004 s. 108-115.
- *Graduation Walls and Salt-Works at the Saline (Poland - Ciechocinek)*, [w:] Louis Bergeron (ed.) *Les "dinosaurés" du patrimoine industriel le gigantesque et l'énorme sont-ils rentabilisables "Culture 2000"*, [DVD], TICCIH International, Paris 2003, 19 ekranów.
- *The Lisewo Bridge (Poland)*, [w:] Louis Bergeron (ed.) *Les "dinosaurés" du patrimoine industriel le gigantesque et l'énorme sont-ils rentabilisables "Culture 2000"*. [DVD], TICCIH International, Paris 2003, 20 ekranów.
- [Wooden masterwork of saline in Ciechocinek, Poland](#), [w:] Santiago Huerta (ed.) *Proceedings of the First International Congress on Construction History, Madrid, 20-24 January 2003. Vol.1*, Inst. Juan de Herera, Madrid 2003, s. 141-149.
- [Cultural heritage preservation – the engineers' contribution](#), [w:] Roman Kozłowski (ed.) *Proceedings of the 5th EC Conference "Cultural Heritage Research: a Pan-European Challenge"*, European Communities, Brussels 2003, s.184-186.
- *Cultural heritage as a source for formation of the renaissance engineer*, [w:] Caludio Borri *The Renaissance Engineer of Tomorrow: Firenze 8-11 September 2002. Proceedings of the 30th SEFI Annual Conference SEFIrenze 2002*, 8 s.
- *Maritime heritage of the Threetown. Challenging landmarks*, [w:] *Proceedings of the 10th International Conference Maritime Technologies. Mining Landscapes*. Transactions - June 1997. Centr. Neohellenic Research, Athens 2000, s. 49-54.
- *If nothing remains... and 145 photo captions (in cooperation with Michal Szlaga)* [in:] *Shipyards*. Szlaga, Fundacja Karrenwall (editor), Gdansk 2013.

2. Rozdziały w polskojęzycznych publikacjach zbiorowych oraz artykuły konferencyjne:

- [O wartościach architektury przemysłowej \(i nie tylko...\)](#), w: Bogusław Szmygin (red.) *Wartościowanie zabytków architektury*, Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ; Muzeum Pałac w Wilanowie, Warszawa 2013, s. 17-36.
- [Innowacyjność turystyki przemysłowej w kontekście nowego podejścia do dziedzictwa](#), w: Henryk Handszuh (red.), *Innowacyjność w zarządzaniu obiektami*

dziedzictwa przemysłowego dla turystyki, Urząd Miejski w Zabrzu, Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfanteo, Śląska Organizacja Turystyczna, Zabrze 2012, s. 181-199 (e-book)

- [*Moc i niemoc estetyczna - rozważania o zabytkach techniki*](#), [w:] Elżbieta Szmít-Naud, Bogumiła J. Rouba, Joanna Arszyńska (red.), *Wokół zagadnień estetyki zabytku po konserwacji i restauracji*, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Warszawa i Stowarzyszenie Przyjaciół Zakładu Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej Toruńskiej Szkoły Konserwacji, Toruń, 2012, s. 435-450. [Abstrakty](#)
- [*Wartościowanie dziedzictwa techniki: rozpoznawanie, interpretacja, zachowanie*](#), [w:] B. Szmygin (red.), *Wartościowanie w ochronie i konserwacji zabytków*, PKN ICOMOS, Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków UM Stołecznego Warszawa, Politechnika Lubelska, Warszawa - Lublin 2012, s. 7-16.
- [*Stocznia Gdańska - rewitalizacja pamięci czy obiektu?*](#), [w:] A. Kępczyńska-Walczak (red.), *PROREVITA 2010. Zakres i granice ingerencji konserwatorskiej w adaptacji obiektów i zespołów poprzemysłowych*, Politechnika Łódzka i Urząd Miasta Łodzi, Łódź 2012, s. 75-112.
- *Początki budownictwa żelbetowego w Krakowie*, [w:] Jolanta M. Sołtysik, Robert Hirsch (red.) *Architektura pierwszej połowy XX wieku i jej ochrona w Gdyni i w Europie*, Urząd Miasta Gdyni, Gdynia 2011, s. 129-135.
- *Budownictwo zrównoważone*, [w:] Zbigniew Pajak (red.) *Nowoczesne rozwiązania konstrukcyjno – materiałowo – technologiczne*, Politechnika Śląska, Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Bielsko-Biała 2011, .s. 39-64.
- [*Dziedzictwo transformowane: od autentycznych wrażeń do wirtualnej nudy*](#), [w:] Bogusław Szmygin (red.) *System ochrony zabytków w Polsce – próba diagnozy*, Polski Komitet Narodowy ICOMOS, Warszawa 2011, s. 139-161.
- *Przesłanki aksjologiczne konserwacji zasobów dziedzictwa techniki*, [w:] Julian Kołodziej (red.) *Rewitalizacja dziedzictwa przemysłowego*, Instytut Historii Nauki PAN, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, Warszawa – Bydgoszcz 2011, s. 121-142.
- *Estetyka zabytku techniki*, [w:] Stanisław Januszewski (red.) *Dziedzictwo poindustrialne i jego kulturotwórcza rola. cz. II*, Fundacja HEREDTAS, Warszawa 2010, s. 13-50.
- [*Estetyka zabytku budownictwa jako wyzwanie dla jego adaptacji*](#), [w:] Bogusław Szmygin (red.) *Adaptacja obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji użytkowych*, Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Międzynarodowa Rada Ochrony Zabytków ICOMOS, Politechnika Lubelska, Warszawa – Lublin, 2009, s. 7-18.
- W. Affelt, A. Nocna, *Ciechociński Park Zdrowia, czyli „miniatura morza południowego” (1932-2001)*, [w:] Maria J. Sołtysik, Robert Hirsch (red.) *Modernizm w Europie. Modernizm w Gdyni*, Urząd Miasta Gdyni, Gdynia 2009, s. 143-148.

- [Dziedzictwo techniki w rozwoju zrównoważonym](#), [w:] Ryszard Janikowski, Kazimierz Krzysztofek (red.) *Kultura a rozwój zrównoważony. Środowisko, ład przestrzenny, dziedzictwo*, Polski Komitet do spraw UNESCO, Warszawa 2009, s. 205-240.
- *Dziedzictwo techniczne delty Wisły w kontekście rozwoju zrównoważonego*, [w:] Waldemar Affelt (red.) *Zabytkowy most tczewski. Konteksty*, Wydawnictwo Bernardinum, Pelplin 2009, s. 128-163.
- Waldemar Affelt, Aldona Nocna, *Gradiernie, czyli pożądanie, duma albo zmartwienie*, [w:] Barbara Nowak i in. (red.) *Architektura kurortowa*, Towarzystwo Wspierania Rozwoju Pomorza Zachodniego Szczecin-Expo, Szczecin 2009, s. 103-119.
- *Dziedzictwo techniki w kontekście rozwoju zrównoważonego*, [w:] Bogusław Szmygin (red.) *Współczesne problemy teorii konserwatorskiej w Polsce*, Międzynarodowa Rada Ochrony Zabytków ICOMOS, Politechnika Lubelska. Wydaw. Politech. Lubelskiej, Warszawa - Lublin 2008, s. 7-16.
- *Estetyka dzieła dawnej inżynierii. Szkic metodologiczny*, [w:] *Inżynieryjne Problemy Odnowy Staromiejskich Zespołów Zabytkowych REW-INŻ 2008*. Polska Akademia Nauk Oddział w Krakowie Komisja Budownictwa; Politechnika Krakowska, Wydział Inżynierii Lądowej; PZITB Oddział Małopolski w Krakowie; Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa w Krakowie. Kraków 2008, dysk optyczny (CD-ROM): 12 cm., s. 1-38 [pdf]
- W. Affelt, A. Nocna. *Ciechociński Park Zdrowia, czyli miniatura morza południowego (1932-2001)*, [w:] M. J. Sołtysik, R. Hirsch (red.) *Modernizm w Gdyni. Modernizm w Europie. Architektura lat międzywojennych i jej ochrona*, Urząd Miasta Gdyni, Gdynia 2008, s. 143-148.
- *Estetyka niepięknego, czyli o modzie na industrial w czasie transformacji*, [w:] Anna Siwik, Lesław Haber (red.) *Od robotnika do internauty. W kierunku społeczeństwa informacyjnego*, Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne AGH, Kraków 2008, s. 339-347.
- [Technoestetyka, czyli moc oddziaływania zabytku techniki](#), [w:] Tadeusz Burzyński i in. (red.) *Dziedzictwo przemysłowe jako element zrównoważonego rozwoju turystyki*, Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa, Urząd Miejski w Zabrze, Katowice 2009, s. 32.
- [Wartości dziedzictwa techniki jako zbiór argumentów na rzecz jego zachowania dla przyszłych pokoleń](#). [w:] Tadeusz Burzyński (red.) *Dziedzictwo przemysłowe jako strategia rozwoju innowacyjnej gospodarki*, Śląska Organizacja Turystyczna, Urząd Miejski w Zabrze; Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa. Śląska Organizacja Turystyczna, Katowice 2007, s. 43-51.
- *Rozwój zrównoważony* [hasło encyklopedyczne podpisane]. [w:] *Wielka Encyklopedia PWN*: praca zbiorowa. Tom 31, (Suplement+ CD). - Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, Warszawa 2005, s 376.

- *Edukacja kulturalna inżynierów - doświadczenia gdańskie (Cultural education of engineers - Gdańsk experiences)*, [w:] Wiesława A. Limont, Kamilla Nielek-Zawadzka (red.) *Dylematy edukacji artystycznej. Tom 2, Edukacja artystyczna a potencjał twórczy człowieka*, Ofic. Wydaw. "Impuls", Kraków 2006, s. 298-319.
- *Mechanika budowli* [hasło encyklopedyczne podpisane]. [w:] *Wielka Encyklopedia PWN*. T. 17. Wydaw. Nauk. PWN, Warszawa 2003, s. 181-182.
- *Mur* [hasło encyklopedyczne podpisane]. [w:] *Wielka Encyklopedia PWN*. T. 18. Wydaw. Nauk. PWN, Warszawa 2003, s. 200-201.
- *Archeologia przemysłu* [hasło encyklopedyczne podpisane]. [w:] *Wielka Encyklopedia PWN*. T. 2. Wydaw. Nauk. PWN, Warszawa 2001, s.237-238.
- *Mysz jako narzędzie poznania: przynęty, pułapki i tresura*, [w:] Lesław Haber, Marian Niezgoda (red.) *Społeczeństwo Informacyjne - Aspekty Funkcjonalne i Dysfunkcjonalne*, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Wydział Nauk Społecznych Stosowanych, Wydaw. Uniw. Jagiellońskiego, Kraków 2006, s. 392-399.
- [Salina ciechocińska jako zabytek przemysłu rangi światowej](#), [w:] *Dziedzictwo kultury przemysłowej jako szansa rozwoju turystyki europejskiej*, Materiały z III Międzynarodowej Konferencji Naukowo - Praktycznej, Zabrze, 15-16.09.2006, Katowice 2007, s. 175.
- *Wartości dziedzictwa techniki w kontekście rozwoju zrównoważonego*, [w:] Krzysztof Lenartowicz i Diana Maciąg (red.) *2. Konferencja Regentif: Rewitalizacja miast poprzez regenerację terenów poprzemysłowych: innowacja i dobra praktyka*, Kated. Archit. Środow. Inst. Proj. Arch. Politechnika Krakowska, Kraków 2007, s. 205-213.
- *Dzieła inżynierii w krajobrazie delty Wisły*, [w:] Zbigniew Janowski, Jan Szpak, Krzysztof Chudyba (red.) *Inżynieryjne Problemy Odnowy Staromiejskich Zespołów Zabytkowych REW-INŻ'2006*. Tom 2, Polska Akademia Nauk Oddział w Krakowie, Komisja Budownictwa; Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Krakowie; Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa. Wydz. Inż. Łąd. Politechnika Krakowska, Kraków 2006, s. 7-18.
- *Dziedzictwo techniki - spojrzenie z Gdańska*, [w:] Bogusław Szmygin (red.) *Postęp i nowoczesność w konserwacji zabytków: problemy – perspektywy*. Polski Komitet Narodowy ICOMOS, Politechnika Lubelska, Lublin 2005, s. 232-243.
- *Pierwszy w Polsce Międzynarodowy Zabytek Inżynierii Budowlanej - Most Lisewski przez Wisłę w Tczewie*, [w:] *Inżynieryjne Problemy Odnowy Staromiejskich Zespołów Zabytkowych REW-INŻ'2004*. Tom 3. Polska Akademia Nauk Oddz. w Krakowie, Politechnika Krakowska Wydział Inżynierii Łądowej; PZITB Oddz. w Krakowie; Małopol. Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa. Wydz. Inż. Łąd. P. Krak., Karków 2005, s. 69-83.
- *Aksjologiczne aspekty ingerencji w zabytkową substancję budowlaną*, [w:] *Inżynieryjne Problemy Odnowy Staromiejskich Zespołów Zabytkowych REW-INŻ'2004*, Tom 3.

Polska Akademia Nauk Oddz. w Krakowie; Politechnika Krakowska Wydział Inżynierii Lądowej; PZITB Oddz. w Krakowie, Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, Wydz. Inż. Ląd. Politechniki Krakowskiej, Kraków 2005, s. 51-68.

- *Most zabytkowy: przyczynek do percepcji dzieła inżynierii*, [w:] Marcin Openchowski (red.) *Międzynarodowe Seminarium TICCIH Dziedzictwo Techniki dla Przyszłości "Atrakcyjność turystyczna mostów zwodzonych"*, Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna, Szczecin 2004, s. 22-30.
- [Otwieracz do oczu i inne narzędzia memetyczne w edukacji](#), [w:] Lesław Haber (red.) *Spółczesność Informacyjna. Wizja czy Rzeczywistość?* T. 1. AGH, Kraków 2004, s. 319-328.
- *Wartości zabytku techniki*, [w:] B. Urbański, A. Mydła. (red.) *VI Międzynarodowa Studencka Sesja Naukowa Materiały i Technologie XXI wieku*, Politechnika Śląska, Katowice 2004, s. 201-208.
- *Salina ciechocińska - unikatowe dzieło inżynierii budowlanej w potrzebie*. [w:] *VI Konferencja Naukowo-Techniczna REW-INŻ'2004. Inżynieryjne Problemy Odnowy Staromiejskich Zespołów Zabytkowych*. T. 2. Wydz. Inż. Ląd. Politechniki Krakowskiej, Kraków 2004, s. 7-18.
- [U wrót wartości wirtualnych - dylematy dydaktyczne](#), [w:] Lesław Haber (red.) *Polskie doświadczenia w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego*, Wyd. Nauk. Społ. Stosow. AGH, Kraków 2002, s. 513-521.
- *Inżynier przyjazny dziedzictwu kulturowemu*, [w:] Andrzej Kadłuczka (red.) *Międzynarodowa Konferencja Konserwatorska KRAKÓW 2000 Dziedzictwo Kulturowe Fundamentem Rozwoju Cywilizacji. The International Conference on Conservation Cultural Heritage as Foundation of Civilisation Development*, Politechnika Krakowska, Kraków 2000, s. 215-228.
- *Dzieła inżynierskie w krajobrazie - mosty przez rzekę Wisłę w Tczewie*, [w:] Andrzej Kadłuczka (red.) *Międzynarodowa Konferencja Konserwatorska KRAKÓW 2000 Dziedzictwo Kulturowe Fundamentem Rozwoju Cywilizacji. The International Conference on Conservation Cultural Heritage as Foundation of Civilisation Development*, Politechnika Krakowska, Kraków 2000, s. 329-338.
- *Archeologia przemysłu. Memorandum w sprawie dzieł techniki, przemysłu i inżynierii. O dziedzictwie postoponowanym na przykładzie mostu Lisewskiego w Tczewie*, [w:] Justyna Świetlik (red.), *Materiały z IV FORUM KONSERWATORÓW Społeczne Zagrożenia Dóbr Kultury*, Międzynarodowe Targi Pomorza i Kujaw, Woj. Oddz. Służb Ochr. Zabytków, Toruń 2001, s. 145-191.
- *Synteza wiadomości o zabytkach jako nowy element edukacji na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Gdańskiej*, [w:] *Inżynieryjne Problemy Odnowy Staromiejskich Zespołów Zabytków REW-INŻ '2000*. T. 3. PAN O/Krak. Komis. Bud., PZITB O/Krak., Politechnika Krakowska, Wydz. Inż. Ląd., Kraków 2000, s. 69-91.

- *Jeżeli tu nie ostateń się nic...* oraz współautor 145 komentarzy do fotografii [w:] *Stocznia. Szlaga*, Fundacja Karrenwall, Gdańsk 2013.
- *Dziedzictwo techniki, jego składniki i wartości*, w: *Prawo ochrony zabytków*, Wolters Kluwer, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, red. Kamil Zeidler, ISBN 978-83-7865-175-8, Warszawa - Gdańsk 2014, s. 150-167
- *Dziedzictwo techniki jako źródło tożsamości zawodowej inżynierów budownictwa*, w: *Nauczanie i popularyzacja ochrony dziedzictwa*, PKN ICOMOS, Politechnika Lubelska, red. Bogusław Szmygin, ISBN 978-83-934708-3-9, Warszawa 2014, s. 111-124
<http://bc.pollub.pl/dlibra/docmetadata?id=7894>
- *Program funkcjonalno-użytkowy rewitalizacji zasobu dziedzictwa techniki wobec jego wartościowości i pamięci kulturowej*, w: *Wartość funkcji w obiektach zabytkowych*, PKN ICOMOS, Muzeum Pałac w Wilanowie, Politechnika Lubelska, red. Bogusław Szmygin, ISBN 978-83-940280-0-8, Warszawa 2014, s. 19-43
<http://bc.pollub.pl/dlibra/docmetadata?id=8696>
- Program funkcjonalno-użytkowy rewitalizacji zasobu dziedzictwa techniki wobec jego wartościowości i pamięci kulturowej, w: *Wartość funkcji w obiektach zabytkowych*, B. Szmygin (red.), PKN ICOMOS, Warszawa 2015, s. 19-44.

<http://bc.pollub.pl/dlibra/docmetadata?id=8696>

3. Artykuły prasowe:

- [*Dziedzictwo techniki jako częśćka kultury. W stronę dziedzictwa zrównoważonego \(cz.2\)*](#), *Ochrona Zabytków* 1/2009, s. 53-82.
- [*Most nad mostami*](#), *Spotkania z Zabytkami*, 2010, nr 11-12, s. 20-27; oraz numer specjalny dla szkół 2010, s. 16-23.
- [*Dziedzictwo techniki, jego różnorodność i wartości*](#), *Kurier Konserwatorski*, 5/2009, s. 5-20.
- [*Dziedzictwo techniki jako częśćka kultury. W nurcie rozwoju zrównoważonego \(cz.1\)*](#), *Ochrona Zabytków* 4/2008, s. 60-84.
- *Wartości zabytku techniki w kontekście rozwoju zrównoważonego*, *Problemy Ekologii*. – R. XII, nr 2 (2008), s. 90-92.
- *Arcydzieło inżynierii budowlanej. Pierwszy stały most przez Wisłę*, *Inżynier Budownictwa*. – R. 4, nr 12 (2007), s. 52-54.
- Waldemar Affelt, Jacek Tejchman, *Budownictwo zrównoważone*, *Inżynieria Morska i Geotechnika*. - R. 26, nr 3 (2005), s. 174-180.

CZŁONKOSTWO

- Członek Głównej Komisji Konserwatorskiej przy Generalnym Konserwatorze Zabytków w kadencji 2012-2016
- ICOMOS, International Council on Monuments and Sites;
- TICCIH, The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage, członek prezydium Polskiego Komitetu Narodowego TICCIH;
- ekspert Fondazione Romualdo del Bianco, Firenze;
- Forum UNESCO „University and Heritage”;
- *International Scientific Committee for the Third International Congress on Construction History, 20-24 May 2009, Cottbus, Germany;*
- *International Scientific Committee for the Fourth International Congress on Construction History, 3-7 July 2011, Paris, France;*
- *Advisory Board for EU granted project "Co2ol Bricks";* European Project “Priority 1: Fostering Innovations” of the Baltic Sea Region Programme 2007 – 2013;
- Rada doradcza prezydenta Torunia ds. Powołania Centrum Nowoczesności w Toruniu w zespole zabytkowych młynów przemysłowych, 2009 – 2010;
- Zespół Ekspertów powołany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla oceny stanu technicznego zespołu obiektów będących w posiadaniu Domu Pracy Twórczej w Wigrach (2010);
- Pomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa.
- Rzecznik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dziedzinie zabytków techniki i specjalizacji „nieruchome zabytki techniki, przemysłu i inżynierii budowlanej”
- Członek International Scientific Committee for the 5th INTERNATIONAL CONGRESS ON CONSTRUCTION HISTORY

od 2015 r. członek Rady Redakcyjnej periodyka "Ochrona zabytków", wydawanego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.

DYDAKTYKA

- **Od 1987 r.** na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Gdańskiej wykłady, projektowanie, ćwiczenia z różnych przedmiotów technologii i organizacji robót budowlanych oraz laboratoria z materiałoznawstwa budowlanego;
- **od 1998 r.** na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska (d. Budownictwa Lądowego) Politechniki Gdańskiej realizowany autorski przedmiot pt. „Kulturotwórcze aspekty budownictwa”, mający na celu zaznajomienie przyszłych inżynierów z zagadnieniami konserwacji zabytkowej substancji budowlanej oraz dziejami zawodu;
- **od 2001 r.** udział w przygotowaniu i prowadzeniu zajęć z zakresu problematyki konserwatorskiej (corocznie inaczej definiowanej) podczas Międzynarodowej Szkoły Letniej UNESCO w Zamościu – od 2004 r. opracowanie i realizacja autorskiego programu warsztatów konserwatorskich w ramach tej szkoły;
- **od 2004 r.** na UMK gościnny wykład monograficzny realizowany na kierunku ODK poświęcony problematyce dziedzictwa techniki;
- **od 2007 r.** na Politechnice Łódzkiej prowadzenie wykładów i warsztatów zarządzania dziedzictwem kulturowym w ramach kolejnych edycji „Akademii Budownictwa –

profesjonalnych studiów Podyplomowych dla inżynierów budownictwa na kierunku „Ochrona Historycznych Struktur Budowlanych”.

- **od 2011 r.** na UMK prowadzenie przedmiotów według nowo opracowanych treści programowych obejmujących problematykę dziedzictwa techniki, zrównoważonego zarządzania zasobami dziedzictwa kulturowego oraz fizyki budowli zabytkowych.

ZAGRANICZNE WYKŁADY GOŚCINNE

- **Holandia:** wykłady gościnne (pełen kurs semestralny) wg zaakceptowanego programu autorskiego z zakresu ochrony dziedzictwa techniki w Hanzehogeschool Groningen, 1996, 1997, 1998 (*TEMPUS-Phare project 'Civil engineering curriculum development'*).
- **Hiszpania:** Museum de la Ciencia i de la Tecnica de Catalunya, Terrazza; l'Associació Cultural Catalanopolesam, 2002;
- **Niemcy:** Universität Kaiserslautern, Bauingenieurwesen, 2001; Landesmuseum für Technik und Arbeit im Mannheim, 2001;
- **Wielka Brytania:** London South Bank University, The Faculty of Engineering, Science and Built Environment, London, 1998; Institution of Structural Engineers, London, 2009;
- **Włochy:** wykłady gościnne (pełen kurs semestralny) wg zaakceptowanego programu autorskiego z zakresu ochrony dziedzictwa techniki w Università degli Studi di Trento, **Dipartimento Ingegneria Civile e Ambientale**, 2002; Università degli Studi di Firenze, La Facoltà di Ingegneria, 2003.

Funkcje pozazawodowe: od 1993 sekretarz Zespołu Redakcyjnego, a od 2006 r. do 2011 r. redaktor naczelny „Pisma PG” – czasopisma pracowników, absolwentów i studentów Politechniki Gdańskiej.